

חוויה בשולחן שבת

מס' 61

פרשת וירא

צאת שבת	כניסת שבת
17:21	16:15 חיפה
17:23	16:24 תל אביב
17:21	16:09 ירושלים
17:24	16:30 באר שבע

מקום מרכזי לפרשת השבוע בשולחן השבת, במהלך הסעודה. בהכנה קלה, ניתן "לשדרג" את הרעיון הקצר ולהפוך אותו ל**חוויה חינוכית מעצימה**, שבאמצעותה נעביר לילדים מסרים חינוכיים, תוך **העשרת השיח התורני** בשולחן שבת. לפניכם 3 "מערכים" לשולחן שבת.

סעודה ראשונה מדוע אברהם נסע מאזור סדום

שלב
1

שאלה שנעלה לשיח בשולחן שבת:
כתוב בפרשה: "וַיֵּסַע מֶשֶׁם אַבְרָהָם אֶרְצָה הַנֶּגֶב וַיָּשָׁב בֶּן קִדְשׁ וּבֶן שׁוּר וַיָּגֶר בְּגֵרָר" (כ, א) נשאלת השאלה: **מדוע אברהם נסע משם?**

שלב
2

ניתן לבני המשפחה לנסות ולענות על השאלה. השיח יעורר דיון בשולחן שבת. בקודות להכוונת הדיון:

1. נכוון את הילדים לחשוב על סמיכות נסיעתו, לאחר חורבן סדום.
2. נמקד אותם לחשוב אודות משימתו המרכזית של אברהם, שהגדיר לעצמו.

נשיב את תמצית התשובות שלפניכם:

שלב
3

- **מדרש רבה (נב, א):** "לפי שחרב מקומה של סדום, פסקו העוברים והשבים, ואמר: מה אני מפסיק צדקה מביתי? הלך ונטה לו אהל בגרר".
- **מדרש אגדה (סימן א):** "מפני שם רע של לוט". אברהם רצה להתרחק מלוט אחיינו.
- **רד"ק:** אברהם רצה להחזיק בכל ארץ כנען, ונסע משם לארץ פלשתים. אברהם נהג לנסוע מעת לעת ברחבי ארץ כנען כדי לבסס את אחיזתו בכל הארץ שנתן לו הקב"ה.
- **תולדות יצחק:** ערי סדום היו פורחות ורוויות, והיוו מקור מזון לכל הסביבה. כשנשחתו הערים נוצר מחסור במקורות מזון כדי לזון את העוברים ושבים. ועל כן החליט אברהם לנסוע משם.
- **אברבנאל:** אברהם ישב באלוני ממרא, שסמוכה לסדום. משנהפכו כל הערים שבאזור סדום, מקור המחיה והמזון של כל הסביבה, לא רצה אברהם להמשיך ולשבת במקומו, שממנו ראה את ערי הכזר כנציב מלח, מחזה שהעציב אותו מאד.
- **מלבי"ם:** אברהם ידע שרצון הקב"ה שלא ישב במקום אחד, אלא שישתובב בארץ ויפרסם את שמו ואת האמונה בו. בכך הראה אברהם שאדם בעולם הזה ובארץ הוא כמו אורח, ושחיי העולם הזה אינם עיקר.

אפשרויות להרחבה:

שלב
4

לשאל את המשתתפים: מה אנו לומדים מהתשובות. **מומלץ לעשות סיכום התשובות בקצרה.** נמקד את הילדים לחשוב אודות 4 התשובות האחרונות, שכולן עסקו בשימתו המרכזית של אברהם, כפי שהגדיר לעצמו, והן שהניעו אותו לנדוד משם. מוסר השכל גדול עבורנו: א. דבקות במטרה, גם במחיר של נדודים והתניידות מהמקום הקבוע. ב. להגדיר יעדים, ולעמוד בהם.

לקבלת העלון 'חוויה בשולחן שבת' שלחו את המילה 'חוויה' למייל Office@shaalti.co.il או לווואטסאפ 052-9453811

חוויה בשולחן שבת

פרשת וירא

אחתי
שאלתי
למדת נענית ונחנית

סעודה שניה **מדוע אברהם קרא לבנו יצחק**

שאלה שנעלה לשיח בשולחן שבת:

בפרשתנו כתוב: "וַיִּקְרָא אֲבִרָהָם אֶת שְׁם בְּנוֹ הַנּוֹלָד לוֹ אֶשֶׁר יִלְדָּה לוֹ שָׂרָה יִצְחָק" (כא, ג). היה זה בעקבות ציווי ה': "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֲבֹל שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ יִלְדָּת לְךָ בֵּן וְקִרְאתָ אֶת שְׁמוֹ יִצְחָק" (לעיל יז, יט).
נשאלת השאלה: **מדוע הקב"ה ציווה אותו לקרוא לו יצחק?**

שלב
1

ניתן לבני המשפחה לנסות ולענות על השאלה.

השיח יעורר דיון בשולחן שבת. נקודות להכוונת הדיון:

- נבקש מהילדים לחשוב איזו אסוציאציה מורה השם 'יצחק'.
- נכוון אותם לחשוב את הקשרי השם למצבם והתנהלותם של אברהם ושרה.

שלב
2

נשיב את תמצית התשובות שלפניכם:

- מדרש רבה (נג, ז):** "ו' - עשרה, כנגד עשרת הדברות. צ' - תשעים, ואם שָׂרָה הִבֵּת תִּשְׁעִים שָׁנָה תִּלְדֵּךְ, ק' - מאה, הִלָּכָן מֵאָה שָׁנָה. ח' - כנגד המילה שניתנה לשמונה, וַיִּמָּל אֲבִרָהָם אֶת יִצְחָק...".
- פסיקתא זוטרתא (סימן ג):** "על פי הגבורה, דכתיב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ יִצְחָק. מהו יִצְחָק? **יצא חוק לעולם, למול בן ח' ימים.** רבי יצחק אומר: יו"ד - כנגד י' נסיונות שנתנסה אברהם אבינו, צ' - כנגד שני שרה, ח' - כנגד ח' ימים שנימול, ק' - כנגד שני אברהם".
- אברבנאל:** משתי סיבות: א. **שישחק וישמח עמו לעת זקנותו**, כפי שכתוב 'הנולד לו'. ב. **כדי להביע את השמחה ששרה ילדה בזקנותה**, כפי שכתוב 'אֶשֶׁר יִלְדָּה לוֹ שָׂרָה'.
- אור החיים:** על שם **הצחוק והשמחה שילדה שרה בגיל מבוגר** בן לאברהם, שהיה בגיל מופלג.
- חתם סופר:** יום לידת יצחק היה יום שמחה ופקד הקב"ה כמה עקרות, כפי שכתוב במדרש רבה (נג, ח): "בשעה שנפקדה אמנו שרה, הרבה עקרות נפקדו עמה". דבר זה לא נודע ביום שנפקדו, אלא רק לאחר תשעה חודשים, כשהעקרות ילדו וחישובו למפרע את יום הריונו, והיה זה ביום לידת יצחק. מסיבה זו **'יצחק' נקרא על שם העתיד, ולא 'צחק' על שם העבר, משום שהשם הורה שעתיד להיות צחוק בעולם ביום זה.** ועל כך אמרה שרה "צָחַק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים כֹּל הַשְּׁמֵעַ יִצְחָק לִי", 'יצחק לוי' בעתיד, כשישמע.

שלב
3

אפשרויות להרחבה:

לשאל את המשתתפים: מה אנו לומדים מהתשובות. **מומלץ לעשות סיכום התשובות בקצרה. להדגיש את השמחה שמביעה תודה לבורא עולם על הנס הייחודי והמשמעותי שחוו אברהם ושרה.** להשליך בשיחה עם הילדים על ימינו, על הצורך והחובה להודות לה' **בשמחה** על הניסים שעושה עמנו.

שלב
4

מעוניינים לקבל את העלונים המודפסים ולהפיץ בבית הכנסת? שלחו את

המילה 'עלון' למייל Office@shaalti.co.il או לוואטסאפ 052-9453811

חוויה בשולחן שבת

פרשת וירא

אחתי
שאלתי
למדת נענית ונחנית

סעודה שלישית מדוע אברהם לא צייד את הגר בכסף?

שלב
1

שאלה שנעלה לשיח בשולחן שבת:
כתוב: "ויקח לָחֶם וְחֶמֶת מַיִם וַיִּתֵּן אֶל הָגֵר שָׁם עַל
שִׁכְמָהּ וְאֵת הַיֶּלֶד וַיְשַׁלְּחָהּ" (כא, יד). נשאלת השאלה:
מדוע אברהם לא צייד אותה גם בכסף?

שלב
2

ניתן לבני המשפחה לנסות ולענות על השאלה.
השיח יעורר דיון בשולחן שבת. נקודות להכוונת הדיון:

1. נכוון את הילדים לחשוב האם היו לו סיבות נוספות לנהוג כך.
2. נמקד אותם לחשוב על מערכת היחסים שהיתה בין שרה להגר.

שלב
3

נשיב את תמצית התשובות שלפניכם:

- **רש"י:** התורה הדגישה שנתן לה 'לָחֶם וְחֶמֶת מַיִם', ולא כסף, משום ששנא אותו על דרכו החדשה, שיצא לתרבות רעה.
- **רד"ק:** אברהם נתן לה כסף, אך התורה לא כתבה זאת.
- **רמב"ן:** שרה הורתה לאברהם לא לתת להגר כסף או רכוש [הר"ן מוסיף ששרה הורתה זאת לאברהם, כדי להוציא מלב ישמעאל מחשבה שיירש את אברהם].
- **רבינו בחיי:** אברהם ראה בנבואה שעתידים בניו להשתעבד תחת ידי ישמעאל, ושבניו ישנאו אותם שנאה גדולה יותר מכל אומות העולם, ועל כן התנהג אברהם עמו כפי שראוי להתנהג עם שונא, ונתן לו רק לחם ומים.
- **מלבי"ם:** יש הבדל גדול בין דרישה נוקשה בנוסח 'גֵּרֶשׁ', כמו זו של שרה, לבין דרישה רכה יותר - 'שלח'. לאחר שדרשה שרה בתקיפות רבה 'גֵּרֶשׁ הָאִמָּה הַזֹּאת וְאֵת בְּנֶיהָ', תביעה שקיבלה משנה תוקף מהקב"ה, כפי שאמר לו: 'כָּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלַי שְׁרָה שְׁמַע בְּקוֹלָהּ' (לעיל פסוק יב). אברהם עשה זאת ללא דחיה או שיהוי, הגם שלא קיבל בתחילה את הבקשה בשוויון נפש, כפי שכתוב 'וַיַּרְע הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינַי אֲבֹרָהֶם עַל אִדּוֹת בְּנֵי' (לעיל פסוק יא). אברהם לא צייד אותה גם בכסף, אלא רק בלחם ומים, כדברים הבסיסיים ביותר, לאור דרישתה של שרה.

אפשרויות להרחבה:

שלב
4

לשאל את המשתתפים: מה אנו לומדים מהתשובות. מומלץ לעשות סיכום התשובות בקצרה. כדאי להסביר לילדים את ביאור רבינו בחיי, שאברהם התייחס כך להגר ולבנה, משום שראה שעתיד ישמעאל לשעבד את בני ישראל. להתמקד באהבת אב לבנו, ודאגתו לבניו בדורות הבאים. כביאור משלים ניתן להרחיב בתשובתו של המלבי"ם.

מעוניינים לקבל עלונים לביהכ"נ? שלחו את המילה 'עלון' למייל Office@shaalti.co.il או לטלפון 052-9453811

רוצה להיערך לשבת עם רעיונות ודברי תורה לפרשת וירא? היכנסו לקישור <https://did.li/JfPZH>

שאלות לשולחן שבת

אחת
שאלתי
למדת נענתי ונהנית

פרשת וירא

השאלות והתשובות מתוך ספרי 'תורתך שאלתי'

1 וַיִּקַּח הַמָּאָה וְחָלָב וּבֶן הַבֶּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לְפָנֵיהֶם... וַיֹּאכְלוּ [ח, ח]
מדוע לא נזהרו המלאכים מלאכול בשר וחלב יחד?

2 וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֵמָה בְּעָרֵב (יט, א)
מדוע הגיעו לסדום רק בערב, הרי עזבו את אברהם בצהרי היום?

3 וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם גֵּרֶשׁ הָאֵמָה הַזֹּאת וְאֵת בְּנָהּ (כא, י)
מדוע שרה כינתה אותם כך, ולא נקטה בשמותיהם?

4 שָׁבוּ לָכֶם פֶּה עִם הַחֲמוֹר וְאֲנִי וְהַנֶּעֱר נִלְכָּה עַד כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנִשְׁוֹבָה (כב, ו)
מדוע אברהם לא העלה את הנערים והחמור להר?

לזכות והצלחת התורם ובני משפחתו,
בפרנסה, בחינוך ילדים ובכל העניינים

כוחה של הכרת הטוב

הִנֵּה נָא הָעִיר הַזֹּאת קִרְבָּה לָנוּס
שְׁמָה... וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה נִשְׁאֲתִי פָנַיךָ
גַּם לְדַבֵּר הַזֶּה לְבִלְתִּי הַפְּכִי אֶת הָעִיר
אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ (יט, כ-כא)

אברהם אבינו התפלל להקב"ה שלא יהפוך את סדום, ולמרות זאת הקב"ה הפך את סדום ועמורה. לעומתו, לוט ביקש מהמלאכים שלא יהפכו את צוער, ובקשתו הועילה.

במה היה גדול כוחו של לוט, שהועילה בקשתו מהמלאך, שלא להפוך את צוער, בניגוד לאברהם שהרבה להתפלל על הצלת סדום, ובקשותיו לא התקבלו?

אברהם אמנם התפלל, אך מהמלאכים הוא לא ביקש מאומה. לעומתו, לוט עשה איתם חסד, כפי שאמרו חז"ל (ב"ר נ, א) שהמלאך נשא פנים ללוט, משום שכיבד אותו. הם חשו מחויבות למלא את בקשתו, ועל כן נענו לו.

רואים מה כוחה של מידת הכרת טובה, שהיו המלאכים מחויבים ללוט. זה חייב אותם למלא את רצונו, בניגוד לתפילת אברהם שלא מנעה את הפיכת סדום.

"נתקע" בלי דבר תורה בשולחן השבת?
רוצה להכין שיעור תורה מקיף ומרתק בקלות?

כולם שו"תפים בשולחן השבת!

בא להעשיר את השיח התורני
סביב שולחן שבת עם כל המשפחה!

עם 'תורתך שאלתי'
אין יותר שאלות!

הרב חגי ולוסקי
מציג

פריצת דרך
בלימוד
פרשיות
התורה

ספרי 'תורתך שאלתי'
על בראשית שמות

הזמינו כעת
והספרים בדרך אליכם
052-9453811

עוד סדרה מחכימה מבית:
אחת
שאלתי
למדת נענתי ונהנית

הספרים שיעשירו וירוממו את שולחן השבת שלכם